

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 162/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíťa a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného JUDr. Stanislavom Vilémom, advokátom, Pribinova 3, Malacky, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Tdo 29/2020 z 28. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Tdo 29/2020 z 28. júla 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ sa domáha zrušenia napadnutého uznesenia a vrátenia veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a náhrady trov konania v sume 384,08 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2 T 118/2014 z 5. septembra 2018 bol sťažovateľ uznaný vinným v bode 1 zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360a ods. 1 písm. a), c) Trestného zákona, v bode 2 z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na vymedzenom skutkovom základe, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s podmieňaným odkladom s probačným dohľadom so skúšobnou dobou na tri roky. Okresný súd podľa § 51 ods. 3 písm. f)

Trestného zákona uložil sťažovateľovi obmedzenie spočívajúce v zákaze kontaktu s poškodenou v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami a podľa § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia. Poškodenú podľa § 288 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

3. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie sťažovateľ aj prokurátor. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 5 To 22/2019 z 9. januára 2020 podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku tak, že sťažovateľa uznal vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360a ods. 1 písm. a), c) Trestného zákona, v bode 2 z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a uložil mu úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie sťažovateľa zamietol.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), g) a i) Trestného poriadku. O dovolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

5. Najvyšší súd k jednotlivým dovolacím námietkam sťažovateľa v prvom rade uviedol, že podanie označené ako „*Návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa*“ sťažovateľ doručil krajskému súdu, pričom z obsahu tohto podania vyplýva, že „*jeho argumentačným podkladom bola výlučne námietka zaujatosti voči predsedovi senátu odvolacieho súdu [REDAKOVANÉ], odôvodnená jeho priateľsko-rodinnými osobnými vzťahmi so splnomocnenou právnu zástupkyňou poškodenej... a od jeho postavenia predsedu trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave a člena sudcovskej rady daného krajského súdu sa odvíjajúca námietka zaujatosti aj všetkých ostatných sudcov Krajského súdu...*“, a ďalšie námietky (nerozhodnutie o návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky a prítomnosť listiny „*Rozsudok v mene republiky*“ v súdnom spise).

6. Medzi dôležité dôvody tzv. delegácie treba zahrnúť aj prípady vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu. Tento postup však prichádza do úvahy len vtedy, ak kvôli zaujatosti sudcov konkrétneho súdu nemožno zostaviť senát, ktorý by o veci mohol rozhodnúť. Ak ale námietka zaujatosti nie je spôsobilá vylúčiť namietaného sudcu alebo sudcov z konania a rozhodovania vo veci, „*potom (kvôli hospodárnosti) ani nie je dôvod, aby bola vec predkladaná inštančne nadriadenému súdu na rozhodnutie o návrhu podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku...*“, poukázal pritom na judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 547/2020) a najvyššieho súdu (1 Tdo V 3/2018, 5 Tdo 12/2021, 5 Tdo 10/2021). Postup krajského súdu, ktorý posúdil podanie sťažovateľa primárne ako námietku zaujatosti podľa § 62 ods. 1 Trestného poriadku, bol podľa najvyššieho súdu zákonný a správny.

7. Námietku zaujatosti proti [REDAKOVANÉ] a ďalším sudcom krajského súdu sťažovateľ uplatnil 10. októbra 2019, hoci o tom, že [REDAKOVANÉ] je predsedom senátu, ktorý bude jeho vec prejednávať, sa dozvedel 26. apríla 2019, keď sťažovateľovi a jeho obhajcovi bolo doručené upovedomenie o termíne verejného zasadnutia. Z jeho podania z 9. októbra 2019 nemožno považovať za preukázané, že o skutočnostiach tvoriacich základ námietky zaujatosti sa dozvedel v deň spísania tohto podania. Námietku zaujatosti treba vždy uplatniť okamžite, t. j. ihneď po tom, ako to objektívne okolnosti procesnej strane umožnia. V opačnom prípade je námietka zaujatosti podaná oneskorene. Sťažovateľ vyslovil námietku zaujatosti predsedu senátu až po takmer šiestich mesiacoch od okamihu, keď sa dozvedel zloženie senátu. Vo svojom podaní neuviedol okolnosti, pre ktoré (objektívne) nemohol konať skôr, resp. okamžite, t. j. ihneď po tom, ako sa o zložení senátu preukázateľne dozvedel, preto jeho námietka zaujatosti nemohla byť uplatnená bezodkladne. Takmer šesťmesačnú relevantne neodôvodnenú pasivitu sťažovateľa nemožno vyhodnotiť ako konanie bez meškania. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5 Ndt 17/2011 uviedol, že za včas uplatnenú námietku považuje námietku uplatnenú rádovo v dňoch, nie však týždňoch alebo mesiacoch.

8. Zaujatosť ostatných sudcov krajského súdu odvodzoval sťažovateľ od zaujatosti predsedu senátu a jeho postavenia na krajskom súde (predseda trestnoprávneho kolégia, člen sudcovskej rady), je zjavné, že ani na týchto dôvodoch založená námietka nemohla byť uplatnená bezodkladne. Informácie o uvedených funkciách predsedu senátu sú navyše verejne prístupné, preto sa krajský súd touto námietku nemusel zaoberať, resp. o nej rozhodovať (§ 32 ods. 6 Trestného poriadku).

9. Krajský súd preto postupoval zákonne (§ 32 ods. 6 v spojení s § 31 ods. 5 Trestného poriadku), keď o námietkach zaujatosti z už uvedených dôvodov nekonal. Zrejme z opatrnosti sa k nim nad rámec veci vyjadril v uznesení z 20. novembra 2019, v ktorom rozhodoval o námietke zaujatosti vznesenej proti predsedovi senátu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na podklade iných (nových) skutočností. Obdobne nekonanie o námietke zaujatosti založenej na nevyhovení návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky bolo zákonným, keďže táto bola odôvodnená procesným postupom krajského súdu, pričom námietka založená na takomto dôvode nie je podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku spôsobilá iniciovať konanie o námietke zaujatosti.

10. Najvyšší súd poukázal na právne závery krajského súdu v uznesení z 20. novembra 2019 (vyslovené aj nad rámec veci), s ktorými sa stotožnil. Predovšetkým zdôraznil, že sťažovateľ nepreukázal existenciu takého vzťahu, resp. pomeru predsedu senátu a ostatných sudcov krajského súdu k splnomocnenej zástupkyňi poškodenej, ktorý by bol dôvodom na ich vylúčenie. V dovolacom konaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by viedli k opačnému záveru. Samotná skutočnosť, že predseda senátu alebo ostatní sudcovia krajského súdu poznajú splnomocnenkyňu poškodenej z titulu výkonu advokácie v konaniach na krajskom súde, nie je dostatočným dôvodom na vyslovenie ich zaujatosti. Nemohla obstať námietka zaujatosti proti ostatným sudcom krajského súdu ani z titulu výkonu špecifikovaných funkcií predsedom senátu na krajskom súde.

11. Sťažovateľ ďalším podaním namietal zaujatosť sudcov krajského súdu z dôvodu nepredloženia návrhu sťažovateľa na odňatie veci najvyššiemu súdu a tiež z dôvodu prítomnosti listiny „Rozsudok v mene republiky“ v súdnom spise. S týmito námietkami sa krajský súd vysporiadal

v uznesení z 20. novembra 2019, pričom najvyšší súd sa s týmito právnymi závermi plne stotožnil. Sčasti išlo o výhrady proti procesnému postupu, preto sa nimi krajský súd nemusel zaoberať (§ 32 ods. 6 Trestného poriadku). Najvyšší súd tiež uviedol, že špecifikovaná listina nemala všetky náležitosti rozsudku (§ 163 až § 168 Trestného poriadku). Trestný poriadok upravuje, ktoré z formálnych a obsahových náležitostí je potrebné pri jeho vyhlásení uviesť (§ 171 ods. 2 a 3), nemožno však hovoriť o naplnení formálnych a obsahových náležitostí rozsudku, ktorý sa vyhlasuje. Listina nezodpovedá náležitostiam vyhláseného rozsudku, „jej obsahom nemôže byť také znenie výroku, aké bolo odhlasované, a zároveň v nej úplne absentuje akékoľvek odôvodnenie i poučenie o opravnom prostriedku.“. Zhodne s krajským súdom ani najvyšší súd nepovažoval za neobvyklé, ak si sudca spravodajca po štúdiu spisu vytvorí v rámci prípravy verejného zasadnutia „vlastný predbežný právny názor na prejednávajúcu vec a tento zároveň zachytí v písomnej podobe vo forme návrhu rozhodnutia.“. Príprava členov senátu a osobitne sudcu spravodajcu pred rozhodnutím o opravnom prostriedku je žiaduca a uvedený postup svedčí o realizácii takejto prípravy. Uvedený predbežný právny názor nie je záväzný, senát môže dospieť k úplne opačnému právnemu záveru, prípadne tento predbežný právny záver modifikovať v závislosti od priebehu verejného zasadnutia, vykonaného dokazovania a porady senátu, k čomu napokon došlo aj v prípade sťažovateľa. Predmetná listina nebola zažurnalizovaná, nebola teda súčasťou súdneho spisu, v spise sa (v čase nahliadnutia doň) ocitla nedopatrením. Z tejto skutočnosti „však nemožno vyvodzovať, a to ani v objektívnej rovine, závery o zaujatosti predsedu senátu a už vôbec nie aj jeho ostatných členov.“.

12. Žiadna z námietok sťažovateľa proti predsedovi senátu, ostatným členom daného senátu či ostatným sudcom krajského súdu nebola spôsobilá viesť k naplneniu predpokladov na vylúčenie sudcu podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku. Z tohto hľadiska sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku nebol naplnený.

13. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (prejednanie a rozhodnutie veci nepríslušným súdom) sťažovateľ odvodzoval z presvedčenia o zaujatosti predsedu senátu a jeho členov, ako aj ostatných sudcov krajského súdu založeného na rovnakom skutkovom základe, nemožno preto uvažovať o naplnení ani tohto dovolacieho dôvodu. Tento dovolací dôvod nebol naplnený ani na tom základe, že krajský súd mal rozhodnúť o odvolaniach skôr, ako najvyšší súd rozhodol o návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu. Najvyšší súd sa stotožnil s procesným postupom krajského súdu, ktorý vyhodnotil obsah podaní sťažovateľa (predovšetkým ako námietku zaujatosti), pričom pri nepredložení veci najvyššiemu súdu analogicky aplikoval § 32 ods. 6 Trestného poriadku, zohľadňujúc aj ekonómiu konania. Účelom § 23 ods. 1 Trestného poriadku nemôže byť „bezmyšlienkovité, mechanické predkladanie každého podania označeného ako návrh na odňatie a prikázanie veci súdu...“, a to aj v kontexte zabezpečenia spravodlivého prejednávania veci v čo najkratšom možnom čase. Ak sa za špecifikovaných okolností nekoná o námietke zaujatosti (§ 32 ods. 6 Trestného poriadku), tak je akceptovateľné nekonať ani o návrhu na odňatie a prikázanie veci, ktorý predstavuje významnejší zásah do ústavnej zásady vyjadrenej v čl. 48 ods. 1 ústavy a ktorý je založený len na takejto námietke zaujatosti (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 3/2018).

14. Podľa najvyššieho súdu „*nedodržanie procesného postupu súdu pri rozhodovaní o čiastkovej procesnej otázke, teda nie vo veci samej, bez reálneho materiálneho dopadu na práva a postavenie obvineného, nepredstavuje tak závažnú chybu, ktorú by bolo potrebné naprávať zásahom do právnej istoty a stability právnych vzťahov založených právoplatným, teda v zásade nezmeniteľným súdnym rozhodnutím.*“. Poukázal tiež na publikované rozhodnutie najvyššieho súdu (R 52/2013), podľa ktorého „*dovolanie nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namiatané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť k zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by v takom prípade v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku.*“. Sťažovateľ vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedol žiaden dôležitý dôvod, ktorý by takéto odňatie a prikázanie opodstatňoval, preto ani prípadné zistenie nesprávneho postupu krajského súdu v tomto smere by nemohlo viesť k zmene napadnutého rozhodnutia.

15. Na rovnakých skutkových okolnostiach uplatnil sťažovateľ aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (súd rozhodol v nezákonnom zložení), preto nebolo možné konštatovať naplnenie ani tohto dovolacieho dôvodu. Špecifikované skutkové okolnosti použil sťažovateľ aj vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom). Vzhľadom na to, že postup, ktorý sťažovateľ vyčítal krajskému súdu, nemal žiaden materiálny dopad na jeho práva, nemohol mať za následok naplnenie ani tohto dovolacieho dôvodu. Najvyšší súd uviedol, že vzhľadom na princíp špeciality (prednosť konkrétneho zákonného ustanovenia) nemožno akceptovať „*použitie jednej a tej istej skutočnosti na odôvodnenie dvoch, respektíve viacerých dovolacích dôvodov (tzv. kumuláciu)...*“.

16. Najvyšší súd posúdil rozporné vyhlásenie uznesenia odvolacieho súdu z 20. novembra 2019 nasledujúci deň, ako aj sťažovateľom tvrdené určenie termínu verejného zasadnutia na 9. január 2020 v rozpore s § 23 ods. 3 Trestného poriadku, a to z hľadiska dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd skúmal materiálny dopad týchto skutočností na postavenie sťažovateľa, pričom uviedol, že ani v prípade ich preukázania tieto nemohli viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa na obhajobu zásadným spôsobom. Aj prípadný záver, že rozhodnutie o procesnej otázke bolo v rozpore s § 177 písm. d) Trestného poriadku vyhlásené v iný než citovaným ustanovením určený deň, nemôže, najmä za absencie akýchkoľvek pochybností o správnosti jeho obsahu, viesť v štádiu dovolacieho konania k zvráteniu meritórneho rozhodnutia.

17. Zo súdneho spisu navyše vyplýva, že tieto námietky nemali ani reálny základ. Zo zápisnice o neverejnom zasadnutí z 20. novembra 2019 vyplýva, že jeho predmetom bolo rozhodovanie o námietke zaujatosti sťažovateľa. Zo zápisnice vyplýva, že uznesenie na tomto neverejnom zasadnutí bolo aj vyhlásené (č. 1. 1184 spisu). Zo zápisnice o verejnom zasadnutí 21. novembra 2019 vyplýva, že s týmto rozhodnutím predseda senátu prítomné strany oboznámil (č. 1. 1185 spisu).

18. K námietke rozhodnutia krajského súdu na verejnom zasadnutí v neprítomnosti sťažovateľa najvyšší súd uviedol, že je na úvahe predsedu senátu, či obvineného na verejné zasadnutie predvolá z dôvodu, že jeho osobnú účasť na verejnom zasadnutí považuje za nevyhnutnú, alebo ho o termíne

verejného zasadnutia „len“ upovedomí. V závislosti od zvoleného postupu (predvolanie, upovedomenie) je potrebné posudzovať splnenie podmienok vykonania verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného. Obvineného súd na verejné zasadnutie spravidla predvolá, keď ho považuje za nevyhnutné vypočúť, vyzvať k vyjadreniu k dôkazu vykonanému na tomto verejnom zasadnutí alebo ho požiadať o bližšie vysvetlenie jeho odvolania. V ostatných prípadoch, keď osobná účasť obvineného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu nie je nutná, sa obvinený o verejnom zasadnutí len upovedomí.

19. Zo súdneho spisu najvyšší súd zistil, že po predložení odvolaní prokurátora a sťažovateľa 19. februára 2019 krajskému súdu tento určil prvý termín verejného zasadnutia na 9. máj 2019, pričom sťažovateľa o tom upovedomil (č. 1. 1098 spisu) 26. apríla 2019 a tento 7. mája 2019 požiadal o odročenie verejného zasadnutia zo zdravotných dôvodov (č. 1. 1104 a nasl. spisu). O ďalšom termíne verejného zasadnutia (6. jún 2019) bol sťažovateľ upovedomený (č. 1. 1109 spisu), keď upovedomenie prevzal 31. mája 2019. V deň verejného zasadnutia elektronicky a následne aj osobne doručil obhajca sťažovateľa ( ) ospravedlnenie z neúčasti z dôvodu dopravnej nehody, ktorej bol obhajca účastníkom predchádzajúceho dňa, spolu so žiadosťou o odročenie verejného zasadnutia (č. 1. 1129 a nasl. spisu). Krajský súd verejné zasadnutie odročil na 5. september 2019 (č. 1. 1135 spisu), sťažovateľ bol upovedomený 26. júna 2019 (č. 1. 1136 spisu). Dňa 4. septembra 2019 sťažovateľ elektronicky po úradných hodinách doručil ospravedlnenie neúčasti z dôvodu akútnych zdravotných problémov a žiadal verejné zasadnutie odročiť (č. 1. 1140 a nasl. spisu). Krajský súd žiadosti vyhovel (č. 1. 1151 spisu), upovedomenie o verejnom zasadnutí 10. októbra 2019 sťažovateľ prevzal 27. septembra 2019 (č. 1. 1152 spisu). Dňa 17. septembra 2019 ošetrojúci lekár sťažovateľa doručil krajskému súdu vyjadrenie, podľa ktorého jeho zdravotný stav mu umožňuje účasť na verejnom zasadnutí 10. októbra 2019 (č. 1. 1160 spisu). Dňa 9. októbra 2019 obhajca elektronicky po úradných hodinách doručil krajskému súdu podanie, v ktorom avizoval podanie návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu (č. 1. 1162 spisu), pričom podanie obsahovalo spresnenie odvolania. Návrh na odňatie a prikázanie veci obhajca predložil osobne 10. októbra 2019 (č. 1. 1168 spisu). Z dôvodu nahlásenia bomby sa verejné zasadnutie 10. októbra 2019 nekonalo (č. 1. 1167 spisu). Verejné zasadnutie nariadené na 21. november 2019 bolo odročené na 9. január 2020 z dôvodu, že o námietke zaujatosti členov konajúceho senátu (doručenej 12. novembra 2019) nebolo právoplatne rozhodnuté (č. 1. 1185 spisu). Sťažovateľ bol upovedomený o termíne verejného zasadnutia 13. decembra 2019 s tým, že bol výslovne poučený, že ak sa bez vážneho dôvodu nedostaví, bude sa verejné zasadnutie konať v jeho neprítomnosti a v prípade práceneschopnosti je potrebné doložiť potvrdenie podľa § 120 ods. 2 Trestného poriadku. Zároveň bol poučený v zmysle „§ 293 ods. 5 Trestného poriadku, ako aj citáciu § 293 ods. 6 až ods. 10 Trestného poriadku, § 294 ods. 1 Trestného poriadku i § 120 ods. 1 až ods. 3 Trestného poriadku (č. 1. 1188 spisu)...“.

20. Na základe uvedeného bolo nepochybné, že sťažovateľ bol o termíne verejného zasadnutia 9. januára 2020 riadne a včas upovedomený a výslovne poučený podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku o možnosti vykonať verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti. Zároveň nebol daný dôvod na postup podľa § 293 ods. 6 Trestného poriadku. Sťažovateľ sa napriek tomu nedostavil na verejné zasadnutie 9. januára 2020, predchádzajúci deň bolo doručené osobne jeho podanie – odvolanie plnej moci obhajcovi ( ),

pričom požiadal, aby krajský súd všetky rozhodnutia doručoval jemu s poukazom, že niet dôvodu na vystupovanie náhradného obhajcu, a tiež požiadal o odročenie verejného zasadnutia (č. 1. 1216 spisu).

21. Krajský súd na verejnom zasadnutí oznámil písomné podanie sťažovateľa, konštatoval upovedomenie sťažovateľa o termíne verejného zasadnutia, uviedol, že prítomnosť sťažovateľa nepovažoval za nevyhnutnú, konštatoval tiež prítomnosť náhradnej obhajkyne. Predseda senátu zároveň oznámil, že o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu z 20. novembra 2019 bolo právoplatne rozhodnuté (8. januára 2020). Na tomto základe vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti sťažovateľa. Najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ v podaní zo 7. januára 2020 svoj zdravotný stav ako dôvod odročenia verejného zasadnutia neuviedol a k podaniu nepripojil žiadnu listinu v zmysle § 120 ods. 2 Trestného poriadku, preto jeho námietku v tomto smere neakceptoval.

22. Námietku sťažovateľa, že verejného zasadnutia sa nezúčastnil aj pre nedoručenie uznesenia z 8. januára 2020, považoval najvyšší súd za irelevantnú napriek zisteniu, že toto uznesenie mu bolo doručené až 13. februára 2020. Vychádzal z toho, že podľa § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku uznesenie, ktoré treba podľa § 177 Trestného poriadku vyhlásiť a proti ktorému zákon nepripúšťa sťažnosť, nadobúda právoplatnosť vyhlásením. Predmetné uznesenie nebolo možné napadnúť riadnym opravným prostriedkom, preto dňom vyhlásenia (8. januára 2020) nadobudlo právoplatnosť. Uznesenie bolo vyhlásené v súlade s § 177 písm. d) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí konanom v súlade s § 301 Trestného poriadku. O námietke zaujatosti sťažovateľa bolo preto v čase verejného zasadnutia právoplatne rozhodnuté.

23. K odvolaniu plnej moci obhajcovi najvyšší súd uviedol, že po odvolaní plnej moci (7. januára 2020) bolo priamo najvyššiemu súdu 17. januára 2020 (pred písomným vyhotovením dovolaním napádaného rozhodnutia) doručené dovolanie spísané 14. januára 2020, ktoré sťažovateľ podal prostredníctvom obhajcu [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ po odvolaní plnej moci (7. januára 2020) odvolanému advokátovi opätovne udelil plnomocenstvo už 13. januára 2020. Túto okolnosť hodnotil najvyšší súd v kontexte so spôsobom a s časom odvolania plnej moci so zohľadnením opakovaných žiadostí o odročenie verejného zasadnutia (z dôvodov na strane sťažovateľa a obhajcu), „ako aj *bezúspešným podávaním početných neúčelných, nedôvodných a neopodstatnených podaní zneužívajúcich procesné ustanovenia majúce za cieľ zabezpečiť riadnu obhajobu obvineného, svedčia pre záver o účelovosti konania dovolateľa i jeho obhajcu. Dovolací súd nemá pochybnosti, že dovolateľ svojím konaním obštrukčného charakteru sledoval úmysel mariť odvolacie konanie.*“. Svoju neúčast' neospravedlnil hodnoverne a ani včas. Sťažovateľ sám podal odvolanie, inicioval odvolacie konanie „*a ak mal záujem sa ho osobne zúčastniť, bolo jeho povinnosťou s odvolacím súdom komunikovať včas.*“. O termíne verejného zasadnutia sťažovateľ vedel od 13. decembra 2019, rozhodnutie o obhajcovi bolo výlučne v jeho dispozícii, o odvolaní plnej moci informoval krajský súd bezprostredne pred konaním verejného zasadnutia. V jeho prípade nešlo o prípad povinnej obhajoby, a teda prítomnosť obhajcu na verejnom zasadnutí nebola potrebná. Zároveň na verejnom zasadnutí bola prítomná náhradná obhajkyňa, čo predstavovalo garanciu v prospech sťažovateľa nad rámec zákonných požiadaviek.

24. Vychádzajúc z týchto okolností, najvyšší súd konštatoval, že postup krajského súdu (vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti sťažovateľa) bol správny, preto ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku nebol naplnený.

25. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom) najvyšší súd uviedol, že už okresný súd v rozsudku (s. 19 – 21), ako aj krajský súd (s. 14 – 18) v rozsudku sa podrobne vysporiadali so zákonnosťou, resp. s prípustnosťou sťažovateľom namietaných dôkazov na hlavnom pojednávaní. Najvyšší súd sa stotožnil s ich konštatovaním, že formy, v ktorých boli tieto dôkazy zachytené, nie sú uvedené v demonštratívnom výpočte dôkazov (§ 119 ods. 3 Trestného poriadku), čo však nemôže automaticky viesť k ich neprípustnosti. Vzhľadom na § 119 ods. 4 Trestného poriadku nebolo možné odmietnuť prípustnosť poškodenou vyhotovených záznamov telefonických hovorov ani z dôvodu, že tieto dôkazy nezabezpečili orgány činné v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“). Konajúce súdy správne identifikovali, že pri predmetných dôkazoch ide o kolíziu práva sťažovateľa na súkromie a ochranu osobnosti zahŕňajúceho právo, aby iná osoba nezhotovovala a na verejnosti nepoužila záznamy osobnej povahy, a práva poškodenej na ochranu života a zdravia, do ktorého sťažovateľ svojím protiprávnym konaním zasiahol. Konajúce súdy vykonali test proporcionality (posúdením kritéria vhodnosti, nevyhnutnosti a primeranosti) so zohľadnením, že išlo o trestné činy odohrávajúce sa v súkromnej sfére páchatel'a a obeť trestnej činnosti. Konajúce súdy uviedli, že tieto dôkazy nie sú jedinými dôkazmi vo veci, vzájomne korelujú s ostatnými vykonanými dôkazmi, pričom *„vo vzájomných súvislostiach bez rozumných pochybností preukazujú, že obvinený sa dopustil skutku uvedeného v bode 1/ obžaloby.“*, pričom najvyšší súd v podrobnostiach odkázal na rozsudky okresného súdu a krajského súdu.

26. Najvyšší súd ďalej uviedol, že právo na ochranu prejavov osobnej povahy podľa § 12 Občianskeho zákonníka, ktorého ochrany sa sťažovateľ domáhal, a tiež právo na súkromie, ochranu obydlia či korešpondencie nie sú absolútne. Zásah do tohto práva a jeho obmedzenie zo strany orgánov verejnej moci nemožno klásť na roveň zásahu do tohto práva zo strany súkromnej osoby. Nemožno akceptovať, *„aby si páchatel' trestného činu, ktorý okrem iných oprávnených záujmov inej osoby chránených Trestným zákonom hrubo porušuje aj jej právo na ochranu súkromného života, nárokoval beztrestnosť s odkazom na porušenie svojho práva na súkromie, respektíve v danom prípade správnejšie práva na ochranu prejavov osobnej povahy.“*

27. Telefonujúci a ten, kto inému posielal SMS alebo MMS správy, sa vzdáva časti svojho súkromia tým, že komunikuje s ďalšou osobou, a ochrana jeho súkromia nevyhnutne končí tam, kde začína ochrana súkromia a oprávnených záujmov druhej osoby. Každá z komunikujúcich osôb je *„nositeľom informácií vymieňaných si SMS správami či telefónom, a tak má aj právo nakladať s informáciami v rámci svojho súkromia, pričom dispozíciu s jej právom na ochranu súkromiu jej, a to ani pre účely trestného konania, nemožno zakázať (samozrejme, s výnimkou informácií podliehajúcich utajeniu podľa osobitných predpisov) ani s odkazom na § 12 Občianskeho zákonníka.“*

28. Telefonujúce osoby spolu komunikujú za všeobecnej vedomosti, že ich hovor môže byť technickou cestou jednou z nich zaznamenaný. Z toho možno vyvodit' konkludentný

súhlas s možným vyhotovením zvukového záznamu telefonického hovoru, a teda takto dávajú svoje privolenie podľa § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že každý má právo zaznamenávať svoje vlastné telefonické hovory. Uvedené platí aj pre SMS a MMS správy, ktoré sa do pamäte telefónu zaznamenávajú automaticky (pozri uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 1 To 42/2010 z 1. augusta 2017). Komunikáciou s poškodenou prostredníctvom telefónu sťažovateľ konal so všeobecnou znalosťou o možnosti zaznamenania tejto komunikácie, teda konkludentne poskytol privolenie (§ 35 Občianskeho zákonníka), a preto nemožno akceptovať námietku sťažovateľa, že tieto dôkazné prostriedky boli získané v rozpore so zákonom, a teda ich nebolo možné použiť v trestnom konaní (§ 119 ods. 3 Trestného poriadku). Pokiaľ ide o použiteľnosť predmetných dôkazných prostriedkov, najvyšší súd už skôr odkázal na právne závery okresného súdu a krajského súdu vyplývajúce z aplikácie testu proporcionality a záveru, že tieto dôkazy mali suplementárny význam a dokumentovali vierohodnosť tvrdení poškodenej a ďalších svedkov, ale aj charakter a osobu sťažovateľa na preukázanie jeho viny. Najvyšší súd preto nemohol konštatovať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

29. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd uviedol, že okresný súd a ani krajský súd sa výslovne nevysporiadali s možnou aplikáciou § 10 ods. 2 Trestného zákona v kontexte úvah o závažnosti skutku právne posúdeného ako prečin výtržníctva. Predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je však zistenie, či konanie má všetky formálne znaky prečinu, ale aj to, či ide o prečin v kontexte § 10 ods. 2 Trestného zákona, možno preto predpokladať, že tieto súdy sa uvedenou otázkou (implicitne) zaoberali. Najvyšší súd preskúmal, či vo vzťahu ku skutku 2 zistený skutkový stav možno právne posúdiť tak, že ide o prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj z dôvodu jeho vyššej než nepatrnej závažnosti v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona.

30. Skutok 2 vyjadrený v skutkovej vete rozsudku okresného súdu spočíval vo fyzickom a v psychickom útoku sťažovateľa na poškodenú, ku ktorému došlo „*v areáli firmy, kde pracuje, v čase o 07:15 hod., t. j. v čase ranného príchodu zamestnancov danej firmy do práce... je z hľadiska naplnenia formálnych znakov trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona kvalifikačne nepochybný, keďže zodpovedá spáchaniu trestného činu dopustením sa výtržnosti fyzicky a na mieste verejnosti prístupnom napadnutím iného.*“.

31. Sťažovateľ nenamietal otázku naplnenia formálnych znakov skutkovej podstaty prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, preto najvyšší súd preskúmal to, či bol naplnený (materiálny) znak, t. j. vyššia než nepatrná závažnosť prečinu (§ 10 ods. 2 Trestného zákona), postupujúc v súlade s rozhodnutím R 121/2014, vychádzajúc z vykonaných dôkazov, bez toho, aby skúmal a menil správnosť a úplnosť zisteného skutku.

32. Hodnotiac jednotlivé kritériá podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, najvyšší súd uviedol, že spôsob vykonania činu zahŕňa druh a povahu konania, ako aj použité prostriedky. Z tohto hľadiska bolo pri posudzovaní závažnosti konania sťažovateľa nevyhnutné zohľadniť, že výtržnosti sa dopustil tým, že „*voči svojej bývalej družke použil fyzické i psychické násilie, keď ju zhodením na zem v spojení s tvrdením, že na druhej strane cesty je človek, ktorý ju zastrelí, paralyzoval. ...súdeného konania sa dopustil v čase, keď prichádzala do svojho zamestnania, a to*

v areáli jej zamestnávateľa, ktorý bol prístupný nielen pre ostatných zamestnancov, ale aj zákazníkov danej spoločnosti.“

33. Okresný súd a krajský súd neidentifikovali v okolnostiach, za ktorých bol čin spáchaný, žiadnu z poľahčujúcich okolností. Sťažovateľ sa uvedeného skutku dopustil popri dvoch ďalších skutkoch [právne posúdených ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), c) Trestného zákona], ktorých sa tiež dopustil proti poškodenej a zo spáchania ktorých bol uznaný vinným.

34. Konanie sťažovateľa bolo potrebné hodnotiť ako konanie *„očividne porušujúce záujem na ochrane pokojného občianskeho spoluzitia a spôsobilé nielen narušiť pokoj na pracovisku poškodenej a tým ovplyvniť výkon pracovnej činnosti ako samotnej poškodenej tak aj jej spolupracovníkov, prípadne poškodiť dobré meno jej zamestnávateľa u jeho zákazníkov, ale aj viesť k vzniku reálneho nebezpečenstva ohrozenia zdravia poškodenej a obáv o jej i vlastnú bezpečnosť zo strany osôb potenciálne prítomných na danom, verejnosti prístupnom mieste ako k sekundárnym následkom protiprávneho konania...“*, pritom všetky tieto súvislosti a možné následky konania bolo potrebné zohľadniť pri hodnotení závažnosti spáchaného prečinu.

35. Pri hodnotení miery zavinenia (kritérium na posúdenie závažnosti spáchaného prečinu) je daná vyššia závažnosť úmyslu oproti nedbanlivosti a priameho úmyslu oproti nepriamemu úmyslu. Obdobne vopred uvážení úmysel je závažnejší ako úmysel bezprostredne daný. Vychádzajúc z okolností prejednávaneho prípadu, je ťažké si predstaviť, že sťažovateľ *„sa na mieste činu v čase príchodu poškodenej na pracovisko ocitol bez priameho, vopred uváženeho úmyslu.“*

36. Na tomto základe aj najvyšší súd považoval za zrejmé, že *„okolnosti, ktoré z hľadiska kritérií pre posúdenie závažnosti prečinu, bolo potrebné zohľadniť, v ich súhrne neodôvodňujú použitie ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona, ale práve naopak. Pritom len samotná skutočnosť, že tento záver okresný ani krajský súd výslovne nevyjadrili v odôvodnení svojich rozhodnutí, nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť postavenie obvineného, o to menej spôsobom predvídaným § 371 ods. 5 Trestného poriadku.“*. Z tohto dôvodu nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

37. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

38. Sťažovateľ namieta, že konajúce súdy rozhodli na podklade nezákonných dôkazov – zvukových záznamov (nahrávok telefonických hovorov) vyhotovených poškodenu 31. októbra 2013 a 4. novembra 2013, ktoré boli vyhotovené v rozpore s § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Taktiež namietal zákonnosť prepisov SMS a MMS správ získaných postupom, ktorý spočíval v porušení § 2 ods. 7 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon č. 166/2003 Z. z.“). Nezákonnosť týchto dôkazov nebolo možné odstrániť ani na hlavnom pojednávaní.

39. Sťažovateľ tiež poukazuje na to, že krajský súd rozhodol v senáte v zložení [REDAKOVANÉ] (predseda senátu) a [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (členovia senátu). Dňa 4. septembra 2019 podal sťažovateľ krajskému súdu návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie týkajúcej sa priebehu trestného konania spôsobom zlučiteľným s právom Európskej únie v kontexte s námietkou nezákonnosti dôkazov. Dňa 10. októbra 2019 sťažovateľ doručil krajskému súdu návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu, v ktorom vzniesol aj námietku zaujatosti proti všetkým sudcom krajského súdu, pre pomer zákonných sudcov v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku. Sťažovateľ v návrhu uviedol, že toho dňa zistil, že predseda senátu [REDAKOVANÉ] v minulosti spolupracoval a bol kolegom splnomocnenej zástupkyne poškodenej [REDAKOVANÉ], pričom v ich prípade išlo aj o priateľsko-rodinné a osobné vzťahy, ktoré stále pretrvávajú. Tieto skutočnosti zakladajú jeho pomer k poškodenej strane a aj k veci podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku. Splnomocnená zástupkyňa má takéto bližšie osobné vzťahy aj s inými sudcami krajského súdu. Zároveň [REDAKOVANÉ] je predsedom trestného kolégia aj členom sudcovskej rady na krajskom súde, čím má vplyv na všetkých sudcov krajského súdu. V podaní poukázal aj na prietahy v konaní krajského súdu, čo bol ďalší dôvod na odňatie a prikázanie veci inému súdu. Prietahy v konaní videl sťažovateľ v tom, že krajský súd nerozhodol o návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky.

40. Podaním z 11. novembra 2019 (doručeným krajskému súdu 14. novembra 2019) sťažovateľ doplnil návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu, v ktorom uviedol, že jeho obhajca 5. novembra 2019 na krajskom súde nahliadol do trestného spisu, pričom zistil, že sa tam nachádza listina s názvom „*rozsudok v mene republiky*“, ktorej fotokópiu priložil. Táto skutočnosť zvyrazňuje predpojatosť predsedu senátu [REDAKOVANÉ], pretože ak nedošlo k porade senátu, nemôže existovať ani rozsudok. Sťažovateľ tiež namietal, že o jeho námietke zaujatosti a návrhu na prikázanie veci inému súdu dosiaľ nebolo rozhodnuté a vec nebola predložená najvyššiemu súdu v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku.

41. Dňa 21. novembra 2019 na verejnom zasadnutí predseda senátu oznámil rozhodnutie o vznesenej námietke zaujatosti z 20. novembra 2019 a verejné zasadnutie odročil na 9. január 2020. Proti uzneseniu z 20. novembra 2019, ktorým krajský súd rozhodol o tom, že špecifikovaní členovia senátu krajského súdu nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej argumentoval, že námietku zaujatosti podal včas, namietal záver, že listina označená ako „*Rozsudok*“ nebola súčasťou spisu a išlo o pomôcku sudcu spravodajcu, a tiež, že podanie návrhu na delegáciu bráni vykonaniu verejného zasadnutia.

42. Dňa 7. januára 2020 sťažovateľ písomne odvolal plnú moc, ktorú udelil advokátovi [REDAKOVANÉ]. Odvolanie plnej moci bolo krajskému súdu doručené 8. januára 2020. Sťažovateľ výslovne žiadal, aby rozhodnutia krajského súdu boli doručované priamo jemu. Žiadal o odročenie verejného zasadnutia 9. januára 2020 aj z dôvodu, že mu nebolo doručené rozhodnutie o jeho sťažnosti proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o jeho námietke zaujatosti. Napriek tomu krajský súd na verejnom zasadnutí 9. januára 2020 bez prítomnosti sťažovateľa rozhodol o odvolaniach prokurátora a sťažovateľa.

43. Sťažovateľ namietal, že pri skutku 2 konajúce súdy nezohľadnili tzv. materiálny korektív vyjadrený v § 10 ods. 2 Trestného zákona, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie skutku. Týmto došlo aj k porušeniu princípu subsidiarity trestnej represie (prostriedok *ultima ratio*).

44. Sťažovateľ nesúhlasí s právnymi závermi najvyššieho súdu, že nezistil naplnenie ani jedného z uplatnených dovolacích dôvodov. K právnym záverom týkajúcim sa jeho návrhu na odňatie veci (delegáciu) najvyšší súd odkázal na rozhodnutie ústavného súdu č. k. I. ÚS 547/2020 z 1. decembra 2020, v predmetnej veci ale najvyšší súd reálne rozhodoval o návrhu na delegáciu, pričom trestná vec sťažovateľky bola v tom čase vedená pred okresným súdom.

45. Sťažovateľ tiež nesúhlasí s právnym záverom najvyššieho súdu, ktorý tiež konštatoval, že sťažovateľ námietku zaujatosti proti predsedovi senátu krajského súdu nepodal bezodkladne, pričom opisuje okolnosti, za ktorých sa dozvedel o špecifikovanom vzťahu predsedu senátu k splnomocnenej zástupkyňi poškodenej. Uvedenú argumentáciu pritom ani najvyšší súd nijako nespochybnil (nevyvrátil). Pokiaľ ide o argumentáciu najvyššieho súdu o prítomnosti listiny „Rozsudok“ v súdnom spise, sťažovateľ s ňou nesúhlasí, keďže išlo v skutočnosti o prejudikovanie rozhodnutia, čo je tiež dôkazom o absencii nestrannosti a nezaujatosti zo strany predsedu senátu.

46. Sťažovateľ k právnemu záveru, že 21. novembra 2019 odvolací senát oznámil uznesenie z 20. novembra 2019 o nevyhlásení sudcov z vykonávania úkonov trestného konania, uviedol, že podľa jeho názoru išlo o oznámenie podľa § 179 ods. 2 Trestného poriadku vrátane oznámenia o plynutí lehoty na podanie opravného prostriedku.

47. Podľa sťažovateľa neboli dané zákonné podmienky na vykonanie verejného zasadnutia, na ktorom krajský súd rozhodol aj z dôvodu, že mu nebolo doručené špecifikované rozhodnutie krajského súdu (o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu z 20. novembra 2019), pričom uvedená skutočnosť má vplyv na riadny výkon práva na obhajobu, napr. aj v znemožnení podania ústavnej sťažnosti proti predmetnému rozhodnutiu.

48. Za najzávažnejšie pochybenie najvyššieho súdu považuje sťažovateľ to, že sa nevysporiadal riadne s jeho námietkou o nezákonnosti dôkazov. Podľa § 115 Trestného poriadku v rámci trestného konania na účely zistenia skutočností významných pre trestné konanie je možné vykonať odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky iba na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie. V predmetnej veci OČTK začali konať najneskôr 4. novembra 2013, keď poškodená osobne podala trestné oznámenie na políciu, t. j. v čase, keď malo dôjsť k spáchaniu skutku 1 (od 29. augusta 2013 do 1. decembra 2013). Okrem toho 14. októbra 2013 poškodená oznámila skutok 2 polícii, ktorá vec preverovala. V čase údajného spáchania skutku sa vecou zaoberali pracovníci kriminálnej polície v Piešťanoch, ktorí vykonávajú operatívno-pátraciu činnosť, v rámci ktorej sa nasadzujú informačno-technické prostriedky podľa § 115 Trestného poriadku alebo podľa zákona č. 166/2003 Z. z. Z uvedeného je zrejmé, že nemožno odkazovať na test proporcionality pre absenciu nevyhnutnosti takéhoto spôsobu zabezpečenia dôkazov, preto argumentácia najvyššieho súdu nie je správna.

49. K námietke nesprávneho právneho posúdenia skutku sťažovateľ poukázal na to, že okresný súd skutok neposudzoval z pohľadu tzv. materiálneho korektívu (§ 10 ods. 2 Trestného zákona), pričom krajský súd sa s touto námietkou nijako nevysporiadal. Sťažovateľ neakceptoval

právny záver najvyššieho súdu, že výslovné nevysporiadanie sa konajúcich súdov s aspektom závažnosti skutku nemalo vplyv na postavenie sťažovateľa.

50. Sťažovateľ tiež poukázal na otázku nestrannosti sudcu najvyššieho súdu [REDAKOVANÉ] (ktorý oznámil svoju zaujatosť sám pre vzťah k obhajcovi sťažovateľa a nebol z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený). Podľa sťažovateľa rozhodnutie tohto sudcu o jeho dovolaní „*bolo podmienené tou skutočnosťou, že v prípade jeho rozhodnutia v prospech sťažovateľa by sa mohol vystaviť podozreniu, že tak rozhodol práve vzhľadom na svoj priateľský vzťah k obhajcovi.*“.

51. Senát krajského súdu na verejnom zasadnutí 9. januára 2020 oboznámil strany s uznesením iného senátu krajského súdu z 8. januára 2020, ktorým tento rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 20. novembra 2019 (o nevyhlásení senátu krajského súdu z vykonávania úkonov trestného konania). Takýto postup (v súvislosti s oznamovaním obsahu uznesenia iného senátu) nie je podľa sťažovateľa prípustný. Písomné vyhotovenie uznesenia z 8. januára 2020 bolo sťažovateľovi doručené až 13. februára 2020, preto krajský súd nemohol meritórne rozhodnúť o odvolaniach pred doručením predmetného uznesenia.

52. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol právnu argumentáciu, ktorú nemožno z ústavného hľadiska považovať za správnu, právny záver o odmietnutí dovolania najvyšší súd neodôvodnil vyčerpávajúco a presvedčivo.

53. Sťažovateľ tiež namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ podal dovolanie proti rozsudku krajského súdu 17. januára 2020, ktoré následne doplnil. Dňa 27. mája 2021 podal najvyššiemu súdu sťažnosť podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorú vybavila podpredsedníčka najvyššieho súdu listom z 25. júna 2021, kde konštatovala, že nedošlo k prietahom pri prejednávaní trestnej veci sťažovateľa. Sťažovateľ tento záver neakceptuje, „*lebo nie je prípustné, aby sa o jeho dovolaní rozhodlo po viac ako jednom roku od jeho podania.*“.

54. Postupom konajúcich súdov došlo k vážnemu zásahu do základných práv sťažovateľa, preto navrhuje odložiť vykonateľnosť rozsudku krajského súdu č. k. 5 To 22/2019 z 9. januára 2020. Vykonaním tohto rozsudku, t. j. nástupom sťažovateľa do výkonu trestu odňatia slobody, by hrozila závažná ujma jemu, ako aj členom jeho rodiny. Od údajného spáchania žalovaných skutkov prešiel značný časový odstup, čo napokon zohľadnil aj okresný súd uložením trestu s podmieneným odkladom s probačným dohľadom za súčasného uloženia obmedzení: „*V súčasnej dobe sťažovateľ pracuje a na jeho výživu je odkázaná jeho manželka a maloletý syn [REDAKOVANÉ].*“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

55. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľ neakceptuje jednotlivé právne závery najvyššieho súdu (o nenaplnení uplatnených dovolacích dôvodov), považuje ich za arbitrárne. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd

svoje uznesenie neodôvodnil riadne. Obdobne namieta existenciu zbytočných prietahov v dovolacom konaní.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

56. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

57. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre, poukazujúc na svoje ústavné postavenie (čl. 124 ústavy), opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

58. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poukázať aj na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého rozhodnutie a postup všeobecného súdu, ktoré sú v súlade s platným a účinným zákonom (na vec aplikovateľnými procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi), nemožno kvalifikovať ako porušovanie základných ľudských práv (m. m. napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00). Ústavný súd tiež poukazuje na svoje rozhodnutia, v ktorých zdôrazňuje materiálny prístup k námietkam o porušení zákona v trestnom konaní. Nie každé porušenie zákona v trestnom konaní má takú povahu, prípadne intenzitu, že má za následok porušenie práv zakotvených v ústave, resp. dohovore (porovnaj napr. I. ÚS 245/2019, IV. ÚS 132/2021).

59. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu predstavuje podľa ústavného súdu dostatočný základ pre jeho výrok, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa pre nenaplnenie žiadneho ním uplatneného dovolacieho dôvodu. Najvyšší súd primeraným, logickým,

zrozumiteľným a vyčerpávajúcim spôsobom sťažovateľovi objasnil, prečo bolo jeho dovolanie odmietnuté, preto napadnuté uznesenie nie je zjavne neodôvodnené. Právne závery najvyššieho súdu nemožno považovať za arbitrárne, t. j. také, ktoré by nemali oporu v zákone, resp. popierali by podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení – predovšetkým Trestného poriadku a Trestného zákona. Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení vysporiadal s jednotlivými dovolacími námietkami sťažovateľa a poskytol zrozumiteľnú, konzistentnú a vyčerpávajúcu odpoveď (reakciu) na tieto námietky. Ústavný súd nezistil žiadne zásadné defekty odôvodnenia napadnutého uznesenia, preto sa nestotožnil s námietkou sťažovateľa o ústavnej neudržateľnosti napadnutého uznesenia pre absenciu riadneho odôvodnenia. Najvyšší súd sa osobitne vysporiadal s otázkou vykonania verejného zasadnutia krajského súdu v neprítomnosti sťažovateľa, s otázkou zákonnosti a prípustnosti dôkazných prostriedkov, ktoré boli získané poškodenou, s právnym posúdením skutku 2 z pohľadu § 10 ods. 2 Trestného zákona a taktiež s rozhodnutím o námietke zaujatosti podanej sťažovateľom, a to aj vo vecne-personálnych súvislostiach. Ústavný súd považuje za nadbytočné opakovať tieto dôvody, pričom odkazuje na súhrn odôvodnenia napadnutého uznesenia vymedzeného v tomto uznesení (bod I tohto uznesenia), prípadne na samotné napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Argumentácia sťažovateľa v ústavnej sťažnosti v zásade mechanicky kopíruje, resp. opakuje obsah jeho dovolania bez toho, aby nejakým konkrétnym a relevantným spôsobom spochybňoval ústavnú udržateľnosť právnych záverov najvyššieho súdu.

60. Osobitne k otázke zákonnosti dôkazných prostriedkov namietaných sťažovateľom sa ústavný súd oboznámil s rozsudkom okresného súdu z 5. septembra 2018 a rozsudkom krajského súdu z 9. januára 2020 (aj vzhľadom na odkaz najvyššieho súdu na tieto rozsudky), pričom právne závery týchto súdov v tomto smere nepovažoval za arbitrárne. Aplikáciu testu proporcionality na účely posúdenia zákonnosti a prípustnosti týchto dôkazných prostriedkov považoval ústavný súd za vhodný a ústavne akceptovateľný postup na vyriešenie uvedenej čiastkovej otázky. Rovnako tak pri realizácii samotného testu proporcionality nezistil také nedostatky, ktoré by mohli spochybniť právne závery týchto súdov, ktoré odvodili z aplikácie tohto testu. Možno bez ďalšieho akceptovať právny záver, že právu sťažovateľa na súkromie v uvedených súvislostiach nemožno dať prednosť pred právom poškodenej na ochranu jej života a zdravia a taktiež pred záujmom spoločnosti na riadnom vyšetrení trestných činov. Navyše ústavný súd dodáva, že rozhodujúci je súlad so zákonom pri získaní dôkazu zo strany OČTK a súdu, teda v tomto prípade postup pri trestnoprocesnom zabezpečení dotknutých záznamov (nosičov), nie (tvrdené) porušenie osobnostných práv pri ich vyhotovení.

61. Sťažovateľ nijako relevantne nespochybnil ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia z toho hľadiska, že o dovolaní rozhodoval aj sudca (██████████), ktorý zahlásil dôvod svojej možnej zaujatosti. O tejto otázke najvyšší súd rozhodol zákonom predpokladaným postupom, preto účasť tohto sudcu na rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa neotvára žiadne pochybnosti o ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia.

62. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením a obsahom označených práv podľa ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú

podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

63. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby ten orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

64. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

65. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

66. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

67. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní a napadnutým uznesením ústavnou sťažnosťou doručenou

ústavnému súdu 26. októbra 2021, t. j. v čase, keď v predmetnom dovolacom konaní najvyšší súd o dovolaní sťažovateľa už rozhodol. Takto možno dospieť k záveru, že už k namietanému porušovaniu v ústavnej sťažnosti označeného základného práva postupom najvyššieho súdu v predmetnom dovolacom konaní nemohlo v čase podania ústavnej sťažnosti dochádzať.

68. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

69. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie. Osobitne bolo bez právneho významu rozhodovať o návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu č. k. 5 To 22/2019 z 9. januára 2020.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu